

rättspolitik

motionsbehandling

Partistämmans beslut 2015

Rättspolitik

Lokalt brottsförebyggande arbete – motion 9.1

9.1.1 Centerpartiet vill förtydliga lagstiftningen och öka kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet

9.1.2 Centerpartiet arbetar för att ta fram ett nationellt brottsförebyggande program

9.1.3 Kommunerna ges ett ansvar för en samlad funktion för stöd till brottsdrabbade

Partistyrelsens yttrande:

21 polismyndigheter slogs i början av året ihop till en nationell polismyndighet. Det har bland annat fördelen att det blir lättare att förhindra och utreda brott som begås på olika sidor av länsgränserna och det gör det lättare för enskilda utredare att specialisera sig på en viss typ av brott över ett större område, till exempel IT-relaterad brottslighet eller människohandel.

Det är dock viktigt att poliserna inte centraliseras. De måste finnas nära människor. För att det lokala arbetet ska bli så effektivt som möjligt krävs såväl att det brottsförebyggande arbetet prioriteras som god samverkan mellan kommun och polis. För att lyckas skapa den goda samverkan krävs det lokalt arbetande poliser.

Många kommuner gör ett brottsförebyggande arbete, trots att det inte ställs några formella krav på det. Det är bra. Studier visar dock att den som är ansvarig för att hålla ihop det brottsförebyggande arbetet i kommunen ofta arbetar mindre än 30 procent med frågan. Ofta lider arbetet dessutom brist på kontinuitet. Till stor del arbetar kommunerna med social brottsprevention, till exempel insatser för att få ungdomar i utsatta uppväxtmiljöer att inte hamna i kriminalitet, arbetet med gärningsmännen för att få dem att sluta begå brott och liknande. Den situationella brottspreventionen, till exempel när man arbetar genom att minska möjligheterna att begå brott enligt teorin "tillfället gör tjuven", genom ljussättning i parker, planering av bostadsområden, nattvandring med mera får dock inte tillräckligt stor uppmärksamhet, trots att det är kommunerna som har bäst vetskap om hur situationen ser ut lokalt och som har stora möjligheter att styra detta.

Samhället ska byggas underifrån, inte minst gäller detta det brottsförebyggande arbetet, vilket fungerar bäst om det initieras lokalt av medborgare, företag, föreningar och kommun – med stöd från polisen. Samverkan mellan kommun och polis bör komma högre upp på agendan och kommunernas ansvar måste tydliggöras. Lokalt och regionalt förebyggande arbete tillsammans med en mer effektiv omorganiserad polis med lokal förankring är två viktiga hörnstenar för att brottsligheten ska sjunka och känslan av trygghet ska öka. Frågan om kommunernas ansvar för det brottsförebyggande arbetet lyfts i stämmoprogrammet *Närodlad rättspolitik*.

Det är snart 20 år sedan Sverige sist tog fram ett brottsförebyggande program. Sedan dess har samhället utvecklats och brottsligheten såväl som polisorganisationen ser idag annorlunda ut. Regeringen har aviserat att Brottsförebyggande rådet kommer att få i uppdrag att se över hur det lokala brottsförebyggande arbetet fungerar och lämna förslag på hur det kan förbättras. Regeringen har också aviserat att en ny nationell handlingsplan för det brottsförebyggande arbetet tas fram.

Kommunernas arbete med brottsoffer fungerar olika på olika ställen. För invånarna kan det innebära svårigheter att veta var man ska vända sig då man utsatts för ett brott och

bristen på helhetssyn gör att vissa grupper av brottsdrabbade riskerar att falla mellan stolarna.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

9.1.1

9.1.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

9.1.3

En lokalt förankrad polis i hela landet – motion 9.2

9.2.1 Centerpartiet arbetar för en uppföljning av polisens omorganisation med fokus på lokalpolisområdenas förmåga att prioritera en lokalt förankrad verksamhet

9.2.2 Centerpartiet vill förändra polismyndighetens arbetsordning så att fler befogenheter läggs på lokalpolisområdesnivå

9.2.3 Centerpartiet arbetar för att riktmärket inom polismyndigheten ska vara en ansvarig områdespolis per 5 000 invånare

9.2.4 särskilda förordnanden bör införas för att förtydliga den mycket betydelsefulla roll som områdespoliserna har för polisens lokala arbete

Partistyrerelsens yttrande:

Stora delar av polisens arbete blir bäst om det utförs av människor med lokalkännedom. Att polisen är lokalt förankrad är också viktigt för känslan av trygghet för de som bor och arbetar i området. Förhoppningen är att vi med den nya polisorganisationen kommer att få en mer lokalt förankrad polis och det är viktigt att Centerpartiet, med det stora engagemang vi har i landsbygds- och decentraliseringsfrågor följer utvecklingen av denna omorganisation.

Att fler befogenheter läggs på lokalpolisområdesnivå är troligen av godo eftersom polisen på så sätt kommer närmare de människor den ska jobba med. Efter den stora omorganisation som nu har gjorts är det dock bra om den nya polisorganisationen får komma på plats i lugn och ro. I den mån förändringar i arbetsordningen ska förekomma bör detta i nuläget komma inifrån polisens egen organisation.

Många människor från medarbetare inom polisen till kommuner, intresseorganisationer och andra lokala aktörer vittnar om hur viktigt det är med kontinuitet i det lokala polisarbetet. Det skapar trygghet att känna förtroende för sin lokala polis och såväl medborgare som olika organisationer och företag efterlyser ofta en tät kontakt. Samtidigt uppger den lokala polisen att de saknar tid och resurser för att bygga långsiktiga relationer och personalomsättningen i närpolisområdena är ofta hög. För att förbättra situationen har man i den nya polisorganisationen inrättat områdespoliser och kommunpolis.

Områdespolisernas uppdrag är att arbeta långsiktigt med kontaktskapande, brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete utifrån den lokala problembilden. I särskilt utsatta områden är riktmärket att det ska finnas minst en områdespolis per 5 000 invånare. Utvecklingen av områdespoliser är bra och vi vill att denna ska fortsätta. Centerpartiet tror att det är viktigt för människor att känna en nära kontakt med Polisen. En utveckling mot ett samhälle där man vet vem man har som områdespolis och där riktmärket inom polismyndigheten ska vara en ansvarig områdespolis per ungefär 5 000

invånare vore önskvärt, men vi tror att olika områden skiljer sig så mycket från varandra att polisorganisationen bör avgöra hur arbetet bör läggas upp i denna del.

Det är viktigt att vi lyfter områdespolisernas betydelsefulla roll. De kommer att ha ett väldigt viktigt uppdrag och det blir en utmaning att bibehålla en kontinuitet och ett väl fungerande arbete på lokal nivå. Centerpartiet ska på olika sätt, till exempel genom utvecklingsmöjligheter, lönetillägg eller liknande, arbeta för att områdespolisernas arbetssituation ska locka till ett långsiktigt åtagande.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:
Att områdespolisernas arbetssituation ska stimulera till ett långsiktigt åtagande.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:
9.2.1 Centerpartiet arbetar för en uppföljning av Polisens omorganisation med fokus på lokalpolisområdenas förmåga att prioritera en lokalt förankrad verksamhet

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
9.2.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.2.3
9.2.4

Terrorism och radikalisering – motion 9.3 och 9.4

9.3.1 att centerpartiet aktivt medverkar till att lagar stiftas, som förbjuder och kriminaliserar deltagande i verksamhet som bedrivs av terrororganisationer typ ISis, Boko Haram, Al qaida m.m.

9.3.2 att lagar liknande de internationella krigslagarna införs för att döma anhängare till ISis och andra terrornätverk, som utför terrorverksamhet inom vårt land eller i andra länder.

9.3.3 att centerpartiet aktivt arbetar för att Icke Svenska medborgare, som deltagit i ISis eller i någon annan terrororganisationens verksamhet ska ha förverkat sin rätt att bo och leva i vårt land och skall efter avtjänat straff utvisas. Likaså ska Icke Svenska medborgare, som rekryterar unga män och kvinnor till dessa organisationer inte få svenskt medborgarskap, utan dömas för sina brott och utvisas till det land där de utfört brottet

9.3.4 att centerpartiet arbetar för att Svenska medborgare som döms för terrorverksamhet straffas, men att de under fängelsetiden skall ges möjlighet till hjälp med avprogrammering från sitt destruktiva beteende

9.3.5 att centerpartiet arbetar för att skapa fler förebyggande insatser. Imamerna och de islamiska församlingarna i vårt land ska uppmanas gå ut offentligt och vädja till muslimer att ta avstånd från ISis terrorverksamhet och den rekrytering som pågår. En åtgärd som behövs är att de muslimska företrädarna besöker skolor, fritidsgårdar, och andra träffpunkter. Söker upp familjer vars ungdomar hörts vilja delta i ISis terrorverksamhet samt också berättar i media, att den stat som ISis vill bilda ska styras enligt de ytterst grymma islamiska sharialagarna som går tvärs emot budskapet i koranen. På gymnasienivå ska det informeras och debatteras om ISis grymheter

9.3.6 att centerpartiet arbetar för att anhöriga som blir drabbade av att någon släkting är verksam inom ISIS eller annan terrororganisation och som offentligt tar avstånd från detta bör få hjälp av svenska samhället. Det bör upprättas träffpunkter dit anhöriga till ungdomar med intresse för dessa organisationer kan vända sig till för att söka hjälp och stöd av speciell utbildad personal inom socialtjänstens område

9.3.7 att centerpartiet arbetar för att Säpo får större resurser till utbildning, rekrytering av personal och övervakningsutrustning för att bekämpa förberedelse till terrorverksamhet i vårt land. Ett välorganiserat samarbete med övriga europeiska länder bör snarast upprättas för att motverka Isis, Boko Haram och andra grupper terrorism av oskyldiga människor

9.3.8 att centerpartiet arbetar för att Sverige inte ska bli någon fristad för internationella terrorister samt upplyser om att svenska staten inte skall bekosta vård eller läkarhjälp till skadade hemkommande terrorister som inte är svenska medborgare.

9.4.1 att Centerpartiet ska arbeta skyndsamt för en lagändring som kräver föräldrarnas medgivande för underåriga som reser till utlandet.

9.4.2 att Centerpartiet ska verka för att kommunerna i samarbete med bland annat polis, Säpo, religiösa företrädare samt

9.4.3 det civila samhället ska ta fram en handlingsplan för att kartlägga och försvåra rekrytering och radikaliserings av bland annat ungdomar och andra personer bosatta i Sverige

Partistyrelsens yttrande:

Det är ett allvarligt problem att svenska medborgare strider utomlands för terroriststämplade organisationer. De hotar andras liv, riskerar sina egna och utgör också en potentiell säkerhetsrisk efter återkomsten till Sverige. Mer än 100 personer från Sverige har rest till Syrien eller Irak för att strida med olika terrororganisationer. Säpo befarar att det kan vara så många som 300. Det är främst pojkar och unga män som åker, men även flickor och kvinnor har åkt dit.

Viss lagstiftning finns redan som täcker in deltagande i strider utomlands. Krigsbrott, liksom mord och flera andra grova brott är redan kriminaliserade även när de begås utomlands. Svårigheten gäller till stor del bevisning när det gäller dessa brott och därför kan lagstiftningen te sig tandlös. Det finns en FN-resolution som förbinder oss att kriminalisera deltagande i strider med terrororganisationer. FN:s resolution riktar sig mot utländska extrema krigare som ansluter sig till konflikter var som helst i världen. En utredning är tillsatt som ska titta på hur ett förbud mot att strida ska utformas. Partistyrelsen anser att Sverige bör kriminalisera deltagande i strider, men inväntar utredningen för att få en bild av hur detta förbud bör se ut. Organisationer som har terroriststämplat av antingen FN eller av EU bör inkluderas i en framtida svensk lagstiftning. Terrorbrott är redan kriminaliserade i Sverige, oavsett vilken organisation man tillhör.

Sverige ska ge uppehållstillstånd till den som är flykting enligt FN-konventionen men också till "alternativt skyddsbehövande" i enlighet med EU:s gemensamma regler samt till övriga skyddsbehövande i enlighet med den nationella utlänningslagen. Sverige har skrivit under FN:s flyktingkonvention vilket bland annat betyder att Sverige ska pröva varje persons ansökan om asyl individuellt. En person som har begått brott kan utvisas, men inte om personen riskerar tortyr eller avrättning vid återvändandet. De som misstänks för att ha begått krigsbrott eller brott mot mänskligheten och som söker asyl

här kan undantas från asylrätten, men kan heller inte utvisas om de riskerar tortyr eller avrättning.

Människor som avtjänar straff inom kriminalvården ska få behandling, det gäller oavsett vilket brott de avtjänar straff för. När det gäller människor som återvänder från strider utomlands bör dessa få behandling som syftar till att bryta en radikaliseringsprocess. Detta gäller såväl människor som döms för brott begångna utomlands och människor som till exempel i brist på bevis inte kan dömas.

Kampen mot att människor väljer att åka och strida för IS måste föras på flera olika plan. Dels handlar det om förebyggande lagstiftning och verksamheter, dels om straff för de som har åkt och dels om att på olika sätt ta hand om de som kommer tillbaka, både i form av straff och i form av hjälp att ta sig tillbaka till ett vanligt liv. Hjälp kan behövas ges även till familjer till personer som riskerar att radikaliseras, både för att hjälpa dessa att hindra familjemedlemmar att resa och för att ge stöd i form av till exempel samtalsgrupper.

SÄPO och Polisen arbetar på många plan bland annat för att motverka radikaliseringsprocesser och hantera de människor som kan tänkas radikaliseras eller utgöra ett hot mot det svenska samhället. Detta arbete sker även internationellt. Kostnaden för arbetet mot terrorism kostade cirka 330 miljoner kronor 2014 och SÄPO har inte uteslutit att de kan komma att behöva utökade resurser. Detta är något som partiet väger in i det budgetarbete som görs på riksplanet.

Sjukvård ska ges till alla människor på lika villkor oberoende av medborgarskap eller eventuella kriminella handlingar. Att vägra en person sjukvård beroende på eventuellt tidigare agerande inom eller utom landets gränser strider mot vårdpersonalens etik och är inte något som Centerpartiet kan ställa sig bakom.

Det är viktigt att vi arbetar förebyggande för att hindra människor från att radikaliseras, till exempel genom ett ökat engagemang från civilsamhället och dialog mellan Säkerhetspolisen, Polisen och enskilda individer. Det är också viktigt att kommunerna tar sitt ansvar i detta till exempel i samtal inom skolan eller som en del i den brottsförebyggande verksamheten. När det gäller att stävja radikaliseringsprocesser måste vi arbeta brett och långsiktigt på många fronter. Samhällets kontakt med föräldrar till de som riskerar att radikaliseras är viktigt liksom kontakten med de religiösa samfundet. Vi bör titta närmare på möjligheten att hindra barn från att resa utomlands utan föräldrarnas skriftliga tillåtelse för att se om detta är något som kan antas ha effekt.

Centerpartiet tillsatte, tillsammans med de andra allianspartierna, en särskild utredare som i rollen som nationell samordnare ska förbättra samverkan mellan myndigheter, kommuner och organisationer på nationell, regional och lokal nivå när det gäller arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism. Samordnaren ska även verka för att kunskapen om våldsbejakande extremism ökar och att förebyggande metoder utvecklas. I uppgifterna ingår bland annat stärka och stödja samverkan i arbetet med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism på nationell och lokal nivå, att inrätta en referensgrupp för kunskaps- och informationsutbyte och att stödja aktörer som identifierar problem med våldsbejakande extremism lokalt. I stämmoprogrammet *Närodlat rättspolitik* har Centerpartiet vidare tagit ställning för insatser mot radikaliseringsprocesser och terrorism.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

9.3.1
9.3.2
9.3.7

9.4.2
9.4.3

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

9.3.3
9.3.4
9.3.5
9.3.6
9.3.8
9.4.1

Kvinnlig könsstympning – motion 9.5

9.5.1 Att Centerpartiet i verkar för att höja minimistrafvet för inblandning i utförandet, planering eller annan åtgärd som bidragit till att könsstympning kunnat ske, till 2 års fängelse. Detta för att säkerställa polis, åklagares och domstolsväsendets rätt till tvångsmedel som bl.a. avlyssning, gripande och husrannsakan.

9.5.2 Att Centerpartiet verkar för att olika myndigheter som t.ex. socialtjänsten, landstingen, kommunerna eller annan berörd instans får möjlighet att genomföra obligatorisk hälsoundersökning på personer som av en eller annan anledning söker skydd eller vill bosätta sig i Sverige.

9.5.3 Att Centerpartiet verkar för en årlig obligatorisk hälsoundersökning fram tills dess att individen blivit myndig, för alla som lever och verkar i Sverige. Syftet med en årlig obligatorisk hälsoundersökning är i första hand att så långt det är möjligt säkerställa att inga barn som lever och uppehåller sig lagligt eller olagligt inom det svenska systemet blir fysiskt misshandlade/könsstympade

Partistyrelsens yttrande:

Kvinnlig könsstympning är en grym sedvänja som i vissa delar av världen har praktiserats i mer än 2000 år. Varje år könsstympas fler än två miljoner flickor i åldrarna 4-11 år världen över. Ofta görs ingreppet utan bedövning och under svåra sanitära omständigheter. I vissa fall leder det till att flickan dör och de medicinska följderna är ofta svåra. Kvinnlig könsstympning har varit olagligt i Sverige sedan 80-talet.

Könsstympning som utförs på barn är ett allvarligt brott som är starkt integritetskränkande. Det utförs eller sanktioneras ofta av en närstående till barnet och leder många gånger till livsvariga fysiska och psykiska skador. Straffskalorna för brott mot lagen med förbud mot könsstympning av kvinnor är förhållandevis stränga. Straffet för medhjälp till könsstympning uppgår till samma som för själva handlingen. Den som bryter mot lagen med förbud mot könsstympning av kvinnor kan dömas till fängelse i högst fyra år. Om brottet har medfört livsfara, allvarlig sjukdom eller i annat fall inneburit ett synnerligen hänsynslöst beteende ska det bedömas som grovt. Straffet för grovt brott är enligt bestämmelsens andra stycke fängelse lägst två år och högst tio år.

Medhjälp, liksom till exempel anstiftan till brottet är även det kriminaliserat. Detta är allvarliga brott, men straffskalan måste spegla många olika situationer. Det kan till exempel handla om att någon har överfört pengar för att köpa en flygbiljett eller en annan situation då brottet inte framstår som så allvarligt att ett minimistrafv på två års fängelse är motiverat.

Samhället måste arbeta hårt för att förebygga kvinnlig könsstympning och för att de som gör sig skyldiga till detta brott ska straffas. Obligatoriska hälsoundersökningar skulle innebära en grov kränkning av integriteten hos dem som skulle bli föremål för en

sådan undersökning och är inte förenligt med grundvärderingarna i vårt samhälle. Det viktiga är att skapa fungerande rutiner inom skola, hälso- och sjukvård och socialtjänst för att uppmärksamma flickor som drabbats eller riskerar att drabbas. Ett sådant arbete bygger på att etablera förtroendefulla relationer, något som går helt på tvärs med genomförandet av hälsoundersökningar under tvång.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.5

Polisens rätt att förverka tobaksprodukter – motion 9.6

9.6 att Centerpartiet arbetar för att lagstiftningen ändras så att Polis kan beslagta tobaksprodukter från personer under 18 år

Partistyrelsens yttrande:

Det är viktigt att vi riktar insatser mot dem som säljer tobak åt minderåriga, genom skärpta straff och att ge verktyg för att säkerställa att lagen följs. Sedan 1 maj 2014 är det tillåtet med så kallade provköp, som innebär ett lagstöd för att genomföra kontrollköp av folköl, tobak och receptfria läkemedel för att se om butiker kontrollerar åldern på den som köper. En viktig faktor är även att försäkra oss om att polisen kan bygga långvariga relationer med ungdomar, i synnerhet sådana som riskerar att råka in på en brottslig bana. Att ge polisen befogenhet att beslagta tobak skulle leda till stora svårigheter i kontakten mellan Polis och ungdomar då unga människor som röker riskerar att undvika kontakt med polisen i syfte att slippa få sina tobaksprodukter beslagtagna.

Partistyrelsen föreslår i stämmoprogrammet *Välfärd i hela landet* ett "Rökfritt Sverige" vari ingår ett ställningstagande för tre viktiga tobakspreventiva åtgärder: exponeringsförbud för tobak i butiker, neutrala cigarettpaket och fler rökfria miljöer utomhus. Tobaksprevention är en av de viktigaste bitarna i detta sammanhang – att förhindra att ungdomar börjar röka genom förebyggande arbete är mer verkningsfullt än att beslagta tobak från dem.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.6

Minskad tid mellan brott och dom – motion 9.7

9.7.1 att Centerpartiet ska aktivt verka för att tiden mellan brott och dom minskas

9.7.2 att Centerpartiet ska verka för att den totala tid som en brottsutredning är i "vänteläge" på grund av resursbrist (t.ex. att tingsrätten inte har tid att ta upp ärendet) följs upp och att det sätts konkreta mål för att minska den tiden

Partistyrelsens yttrande:

Insatser mot ungas brottslighet och fall där unga människor är inblandade är viktiga och ett område där vi tillsammans med de andra allianspartierna gjorde mycket under vår tid i regeringsställning. Samhället har allt att vinna på att förebygga brott bland unga och att förmå unga personer vars liv är på väg att utvecklas i negativ riktning att välja en annan väg i livet. När ungdomar är inblandade i brott är det särskilt viktigt med en snabb och tydlig reaktion från samhället.

Vid halvårsskiftet 2010 ändrades lagen med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare så att polisen i större utsträckning fick befogenhet att utreda brott

begångna av barn under 15 år. Sådana utredningar sänder tydliga signaler om att samhället tar brottslighet bland unga på stort allvar. Kopplingen mellan brottet och påföljden måste vara tydlig. En snabb handläggning har också betydelse för möjligheten att klara upp brotten. Även om rättsväsendets handläggning av ungdomsärenden har blivit snabbare under senare år är fortsatta förbättringar önskvärda, men bör överlåtas till myndigheterna för att hantera.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

9.7.1 att Centerpartiet ska aktivt verka för att tiden mellan brott och dom minskas

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

9.7.2

GPS-chipping - för säkrare pass – motion 9.8

9.8 Partistämman tillkännager för medlemmarna som sin mening vad som anförs i motionen att Sverige skall verka för införandet av GPS-chip i passen för att komma tillrätta med den kriminella och organiserade hanteringen av stöldanmälda Svenska Pass och säkerställa Svenska medborgares rörlighet.

Partistyrelsens yttrande:

Missbruk av svenska pass är ett problem som har uppmärksamats av bland annat polisen och svenska utlandsmyndigheter. Svenska pass är tekniskt avancerade och svåra att förfalska men det förekommer att de missbrukas genom att en annan person än den egentlige passinnehavaren använder passet för resa.

Centerpartiet gav tillsammans med alliansen en utredare i uppdrag att analysera omfattningen av och orsakerna till missbruket och vilka åtgärder som bör vidtas för att stävja missbruket. Svenska pass är tekniskt avancerade och svåra att förfalska men det förekommer att de missbrukas genom att en annan person än den egentlige passinnehavaren använder passet för resa. Utredaren föreslår bland annat att svenska medborgare som huvudregel endast ska ha rätt till tre vanliga pass under en femårsperiod. Därefter ska endast provisoriskt pass för särskild resa få utfärdas. Dessutom föreslås bland annat att giltighetstiden för pass till barn under sex år ska begränsas till två år och att giltighetstiden för pass till barn mellan sex och tolv år ska begränsas till tre år. Ett införande av en avgiftsstegring har diskuterats, men skulle troligen inte innebära några större förändringar i missbruket av pass, utan främst innebära att det blir något mindre lönsamt att bedriva en illegal handel med pass. En avgiftsstegring skulle sannolikt mötas av att priset på ett pass ökar i samma takt som höjningen av avgiften.

Att införa GPS-chip i passen riskerar att innebära inkränkning av integriteten som inte är eftersträfvansvärd när det finns andra effektiva sätt att stoppa missbruket av svenska pass.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

9.8

Integritet – motion 9.9 och 9.10

9.9 Centerpartiet tar initiativet till ett framtidsmöte med olika aktörer för att diskutera vikten av hållbart integritetsskydd framöver i samband med att vi utvecklar "den nya tekniken"

9.10.1 att Centerpartiet tydligt verkar för att skydda medborgarnas integritet

9.10.2 att Centerpartiet avvisar alla former av massövervakning där det inte finns misstanke om brott eller att brott begåtts

9.10.3 att Centerpartiet arbetar för att det införs en årlig integritetsdeklaration där alla personuppgifter som myndigheter använt, sålt och delat med andra myndigheter och företag redovisas för varje enskild medborgare.

Partistyrelsens yttrande:

Respekten för den enskildes personliga integritet är en grundsten i varje demokrati. En egen personlig sfär där människor, utan övervakning, kan forma och utbyta tankar och skapa relationer är en förutsättning för personlig utveckling och ett fritt offentligt samtal.

Ett starkt integritetsskydd är en omistlig del av ett öppet och demokratiskt samhälle och det är viktigt att den nya tekniken inte gör att integriteten får stryka på foten. Det är också viktigt att bejaka de möjligheter som den nya tekniken ger till exempel i form av minskad regelbörda för företagen, ökade möjligheter att leva och verka i hela landet och en lättnad i vardagspusslet för många människor.

Centerpartiet driver sedan tidigare en politik som värnar integriteten och tycker att all lagstiftning bör prövas mot dess påverkan på människors personliga integritet. Olika delar av partiet har kontinuerligt möten med olika aktörer där frågan om integritet kommer upp och diskuteras.

Centerpartiet har tidigare konstaterat att medborgarens rätt till personlig integritet är grundläggande i ett liberalt samhälle och för människors möjlighet att leva sina liv i frihet. Vi eftersträvar ett samhälle där människor vågar vara öppna. Vi har sedan tidigare beslut som innebär att vi verkar för att skydda medborgarnas integritet, bland annat genom att grundlagsskydda rätten till integritet i regeringsformen och att införa en skadeståndsskyldighet när staten allvarligt kränkt någons personliga integritet. Vi tror dock inte att det, i enlighet med motionen, är möjligt att avvisa alla former av massövervakning eftersom detta till exempel skulle innebära att all kameraövervakning i tunnelbana, parkeringshus eller andra liknande platser skulle omöjliggöras.

Det finns flera myndigheter som kontinuerligt följer och granskar integritetsaspekterna. Till exempel Datainspektionen, Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten och SIUN (Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten). En årlig integritetsdeklaration där alla personuppgifter som myndigheter använt, sålt och delat skulle vara väldigt kostsam och är med hänsyn till det inte realistisk.

Partistämman beslutade att bifalla följande motioner:

9.10.1 att Centerpartiet tydligt verkar för att skydda medborgarnas integritet

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

9.9

9.10.2

9.10.3

Tjänstemannamakt och myndighetsutövning – motion 9.11

9.11.1 att Centerpartiet med kraft arbetar för att politiken ges ökad makt och att enskilda tjänstemäns myndighetsmakt samtidigt inskränks

9.11.2 att Centerpartiet aktualiserar att en översyn av kretsen av personer (enskilda och juridiska) som skall ha besvärsmått genomförs,

9.11.3 att beslut som tagits av en politisk krets eller nivå också skall översynas av en politiskt tillsatt nivå

Partistyrelsens yttrande:

Det är viktigt att skilja på den politiska makten och den makt som domstolar eller enskilda beslutsfattare har. Politiker ska inte kunna sätta sig över de, till exempel tjänstemän och domare, som ska driva våra offentliga verksamheter efter de lagar och regler som sätts av politiker på olika nivåer. I vissa fall har myndigheters eller enskilda tjänstemäns agerande lett till irritation då regelverket har tolkats på ett sätt som kanske inte överensstämmer med det sätt antingen som enskilda uppfattar att det ska tolkas, eller på det sätt som lagstiftaren har menat. Detta är till exempel en aktuell fråga när det gäller strandskyddet. Svaret är dock inte att sätta politikerna över de enskilda myndigheterna eller tjänstemännen, utan att se till att reglerna är klara, tydliga och lätta att tillämpa.

Talerätt är rätten att föra talan inför domstol i en rättslig angelägenhet som rör fullgörande eller fastställande av ett visst rättsförhållande består. Det är viktigt att formen för överklagan är långsiktigt hållbar och i nuläget ser vi inte någon anledning att ta ett större tag kring detta.

Centerpartiet vill att beslut ska fattas så nära den enskilda människan som möjligt och tror inte att en översyn av varje beslut är en nödvändighet för att samhället ska fungera på ett smidigt och samtidigt rättssäkert sätt.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner: 9.11

Gränskontroll samt polisresurser – motion 9.12

9.12.1 Centern arbetar för att utökad kontroll införs vid våra gränser.,

9.12.2 Centern arbetar för utökade polisresurser för utredning av stölder på landsbygden

Partistyrelsens yttrande:

Som boende såväl i stad som på landsbygd ska man kunna känna trygghet och säkerhet. Polisen är en viktig aktör i arbetet med att skapa trygghet och det är viktigt att polisen är lokalt förankrad och allmänhetens behov av kontaktpunkter med polisen är viktiga för att tilltron till rättsväsendet ska bestå. Gränskontroller är inte hela lösningen på frågan om att sänka kriminaliteten. Vi behöver dock bättre kontroll över till exempel narkotika och vapen som riskerar att föras in i Sverige. Tullen arbetar på ett annat sätt än tidigare och tar inte längre exempelvis narkotika och vapen genom slumpvisa kontroller utan som ett resultat av underrättelsearbete i samarbete med andra länder. Tullen behöver resurser för att fortsätta denna typ av arbete. Rörelsefrihet är ett värde som Centerpartiet stått för sedan länge, men det är viktigt att Tullen har de resurser som behövs för att utföra sitt uppdrag på ett tillfredsställande sätt. Centerpartiet har tidigare sagt att vi vill att en utredning tillsätts för att säkerställa att Tullverket kan arbeta effektivt.

Det är viktigt att brott utreds eftersom tilltron till polisen sjunker om anmälda brott läggs på hög eller avskrivs. Just därför är det bra om vi får en ökad polis närvaro i hela landet, för de flesta brott sker lokalt och kan förebyggas lokalt. Polis och åklagare måste i högre grad ta brott på större allvar som vart för sig kan verka litet, men som ur ett personligt

och ett samhälleligt perspektiv blir stort. Polisens resurser ökade med miljardbelopp under Centerpartiet och Alliansens tid i regeringsställning och ytterligare resursökningar torde inte vara nödvändiga. Däremot är det viktigt att Polisen riktar de resurser de har på ett sätt så att stölder på landsbygden och andra vardagsbrott i högre grad tas på allvar.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
9.12

Möjligheter att döma till behandling – motion 9.13

9.13 att Centerpartiet verkar för införandet av drogdомstolar i Sverige där personer som begått narkotikarelaterade brott kan dömas till behandling

Partistyrelsens yttrande:

Det är viktigt att ungdomars missbruk stävjas så tidigt som möjligt eftersom missbruk ofta i längden riskerar att föra med sig ett kriminellt beteende. För alla som döms för brott, men särskilt för unga människor är det viktigt att straffet i sig inte leder till fortsatt brottslighet. Det är en av anledningarna till att Centerpartiet sedan tidigare driver frågan om flera påföljdsalternativ för unga. I våra fängelser finns också behandling att få och det är angeläget att vi följer upp och påverkar så dessa behandlingar är ändamålsenliga. Tanken om särskilda drogdомstolar är intressant, men Partistyrelsen bedömer att denna typ av fall kan bedömas utan att särskilda domstolar behöver inrättas för ändamålet.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.13

Ekonomisk och organiserad brottslighet – motion 9.14 och 9.15

9.14 Centerpartiet fortsätter det av Alliansen påbörjade arbetet att ta fram lagar och regler för att försvåra och förhindra att kriminella personer eller ligor genom bedrägeri eller bluffakturor pressar företag och privatpersoner på pengar eller andra värden

9.15 Att inrätta en kontrollmyndighet för myndighetsgemensamt arbete för att förebygga och stoppa systematiskt utnyttjande av välfärdssystemen i Sverige.

Partistyrelsens yttrande:

Bluffakturor orsakar stora problem, inte minst för småföretagare. Det är ofta en del av den organiserade brottsligheten. Centerpartiet har, tillsammans med de andra allianspartierna, tagit många initiativ för att motverka bluffakturor. Alliansregeringen tillsatte bland annat en utredning när det gäller telefonförsäljning. På Centerpartiets initiativ ska småföretagens situation också tas i beaktande i denna utredning. Utredningen ska bland annat titta på om man ska stärka konsumentskyddet på något sätt, exempelvis genom att införa skriftlig bekräftelse för att ett köp ska vara godkänt. Allianspartierna har också föreslagit en ny brottsrubricering för att komma åt upprepade fakturabedrägerier. Riksdagen har till följd av detta tillkännagivit för regeringen att den ska lägga fram ett förslag på ett nytt brott, grovt fordringsbedrägeri, som tar sikte just på fakturabedrägerier. Centerpartiet arbetar kontinuerligt för att förbättra företagares villkor på alla områden, inte minst det straffrättsliga.

Enligt Polisens rapport om organiserad brottslighet som är gjord av Nationella operativa avdelningen är utnyttjande av välfärdssystemet en del av den grova organiserade brottsligheten. Centerpartiet och Alliansregeringen gav 2013 Ekobrottsmyndigheten,

Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Tullverket, Skatteverket och Kronofogdemyndigheten i uppdrag att, som ett led i den särskilda satsningen mot grov organiserad brottslighet, utveckla och följa upp den myndighetsöverskridande samverkan som sker på brottsutbytesområdet. Ekobrottsmyndigheten samordnade uppdraget. I uppdraget ingick att utveckla en myndighetsöverskridande strategi för hur brottsutbytesarbetet i samverkan ska bedrivas, utveckla de myndighetsgemensamma arbetsprocesserna för en effektivare samverkan på brottsutbytesområdet, identifiera utvecklingsområden och vidta åtgärder, och följa upp och analysera de gemensamma insatserna och resultatet av dessa. Samverkan inkluderar nu tolv myndigheter, däribland bland annat Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Enligt myndigheterna fungerar arbetet väl och har gjort stor skillnad i bekämpandet av såväl grov organiserad brottslighet som av terrorism. Med det som bakgrund ser vi i nuläget inte ett behov av en ny myndighet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
9.14

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.15

Utbildning för nämndemän angående genus och sexualbrott – motion 9.16

9.16 Centerpartiet verkar för att den utbildning nämndemän måste genomgå för sitt uppdrag, samt en vidareutbildning efter varje mandatperiod, ska innehålla kompetenshöjande kunskap om genus, jämställdhet och sexualbrott

Partistyrelsens yttrande:

Kunskap om sexualbrott är viktig för hela rättskedjan. De senaste årens satsningar har gjort att kunskaperna ökat inom polis och rättsväsende, men nämndemännen har inte inbegripits i denna satsning. Utbildningsinsatser för nämndemännen har förbättrats i och med den nya lagstiftning som kom med propositionen Nämndemannauppdraget – stärkt förtroende och högre krav. Centerpartiet har sedan tidigare konstaterat att utbildningen borde inbegripa mer kunskap om våld i nära relationer, sexualbrott, prostitution och människohandel och detta är något vi även kommer att arbeta för fortsättningsvis.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
9.16

Rättssäkerhet – motion 9.17, 9.18

9.17 Att man vid svar om prövningstillstånd från högsta domstolen får en motivering till beslutet

9.18.1 Att det skapa en ny myndighet som ska vara i oberoende ställning mot domstolen och staten som hjälper folket utan ekonomisk kompensation vid en tvist mot staten vid eventuella allvarliga brister i myndighetsutövning.

9.18.2 Att Centerpartiet ska jobba för att ändra lagstiftningen i skadeståndsrätten så att myndighetsutövning som bevisligen brustit allvarligt ska ge ett strikt ansvar. Dvs. att den skadelidande inte behöver visa ett orsakssamband för att få en upprättelse och ursäkt. Det ska vara tillräckligt att det går att bevisa att myndigheten brustit och att man drabbats av en skada.

Partistyrelsens yttrande:

Högsta Domstolen tar upp mål till prövning när det är av vikt för vägledningen av rättstillämpningen att målet prövas av Högsta Domstolen eller om det finns andra synnerliga skäl. Om ett mål inte bedöms uppfylla dessa krav meddelas inte prövningstillstånd. De skäl som normalt anges är kortfattade och ofta enbart ett utdrag ur lagen. Utgångspunkten är att dessa beslut inte kan överklagas och att resurser istället ska läggas på de mål som man gett prövningstillstånd och där man ska döma i sak. Eftersom målet behandlats tidigare borde rimligen räcka med att ange att det inte finns ett prejudicerande värde i fallet.

Justitiekanslern och Justitieombudsmannen är satta att bevaka medborgarens rätt. Justitiekanslern har i likhet med Riksdagens ombudsmän (JO) tillsyn över myndigheter och deras tjänstemän. Tillsynen har till syfte att kontrollera att lagar och andra författningar efterlevs. Justitiekanslern bestämmer själv om en anmälan från en enskild ska föranleda några åtgärder. Förenklat kan sägas att Justitiekanslern bedriver sin verksamhet på uppdrag av regeringen med det perspektiv som följer därav, medan JO är företrädare för riksdagen och traditionellt har som uppgift att ta tillvara folkets eller medborgarnas intressen gentemot statsmakten.

Det finns flera begränsningar när det gäller Justitiekanslerns tillsynsbefogenheter. Grundlagen förhindrar till exempel att Justitiekanslern lägger sig i den dömande verksamheten hos domstolarna och Justitiekanslern kan inte ge direktiv om hur ett ärende hos en domstol eller en förvaltningsmyndighet ska handläggas eller avgöras. Justitiekanslern kan inte heller ompröva beslut som har fattats av andra myndigheter och ändra deras avgöranden i sak, Enskildas intressen i förhållande till staten måste tas på stort allvar, i synnerhet i fall där det har förekommit allvarliga brister i myndighetsutövning.

När det gäller frågan om ett strikt ansvar för myndigheter måste vi väga in hur detta skulle påverka myndigheternas möjlighet att fungera på ett smidigt sätt samtidigt som medborgarnas rättigheter tryggas. Det är väsentligt att skilja på myndighetens och den enskilda myndighetspersonens ansvar. Det är också viktigt att ta den oro som motionen ger intryck av på allvar. Man ska som enskild medborgare kunna känna sig trygg i att myndighetspersoner utför sina uppgifter på ett bra sätt. Statens ansvar för felaktig myndighetsutövning som drabbar enskilda bör ses över.

Centerpartiet tycker dock att det är viktigt att lyfta brottsoffers och anhöriga till brottsoffers situation. Många brottsoffer vittnar till exempel om att svårigheten att få ut ett tilldömt skadestånd gör att kränkningen efter brottet blir än större. Vi är i vårt rättspolitiska program tydliga med att vi vill att det ska bli lättare för brottsoffer att få ut tilldömt skadestånd. Detta upplevs idag ofta som en orimligt krånglig process i det tillstånd man är i efter att har varit utsatt för allvarliga brott. Att brottsoffret själv ska ta kontakt med kronofogde och försäkringsbolag för att få den ersättning som rätten i lagakraftvunnen dom beslutat, eller att brottsoffret självt ska ta kontakt med Brottsoffermyndigheten för att få den ersättning brottsoffret har rätt till men som inte gått att få genom kronofogdens agerande eller genom försäkringsbolag gör att det svenska systemet medför en orimlig hantering av brottsoffers ersättningsanspråk. Vi vill att brottsoffers rättigheter ska tillvaratas bättre. När det gäller brottsoffer som tilldömts skadestånd för brott som begåtts mot dem och där gärningsmannen har dömts till fängelse vill vi inte att brottsoffret självt ska behöva kräva skadeståndet från gärningsmannen. Detta bör vara ett statligt ansvar. Staten ska sedan, med hänsyn till eventuella försäkringar, kräva in skadeståndet från den dömda gärningsmannen.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade: 9.17
--

Arbetet mot övergrepp på barn – motion 9.19

9.19 Dagens barnpornografilag görs om, så att ren fiktion inte inkluderas

Partistyrelsens yttrande:

Av förarbetena till straffbestämmelsen om barnpornografi framgår att även teckningar med barnpornografiskt innehåll är avsedda att omfattas av kriminaliseringen. Detta framgår indirekt även därav att det i lagtexten görs ett uttryckligt undantag för bland annat egenhändigt gjorda teckningar som inte är avsedda att göras tillgängliga för andra. Ett argument för att låta kriminaliseringen omfatta även tecknade bilder var att det inte kunde uteslutas att levande barn hade använts som modeller.

I Sverige har vi en långtgående yttrandefrihet som Centerpartiet tycker att det är viktigt att skydda. Barnperspektivet står i centrum för Centerpartiets värderingar och yttrandefriheten ska vägas mot att även det som framstår som ren fiktion kan ha en verklig bakgrund och att till exempel en teckning kan utgöra en porträttlik bild av ett barn som har blivit utnyttjat.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.19

Livstidsstraff – motion 9.20, 9.21

9.20 Att livstid skall vara minst 25 år, för att sedan när det är lämpligt att frige personen ifråga

9.21.1 Att ta bort straffsatsen livstidsstraff för ej garanterad livstid och kallar straffet för det som det är med år eller till exempel obestämd strafftid.

9.21.2 Att det ska finnas en möjlighet att utdöma ett riktigt livstidsstraff för extra ordinära grova mord när mördaren är vuxen och "frisk" (riktig livstid innebär att man garanterar att mördaren sitter inne för resten av livet och att det inte ska gå att ansöka om tidsbegränsat straff).

Partistyrelsens yttrande:

Den hårdaste påföljd vi idag har inom det svenska rättsväsendet är livstidsstraffet. Innebörden av detta är att hela gärningsmannens resterande tid i livet ska tillbringas i fängelse. Dock finns även möjligheten att efter en tid i fängelse ansöka om att få påföljden ändrad till ett tidsbestämt fängelsestraff. Bedömningen sker med en individuell prövning. Tanken att straff även bör ta hänsyn till de anhörigas rättmätiga förväntan att straffet står i proportion till brottet förtjänar att tas på allvar, men kan inte få anses avgörande för det slutgiltiga straffet. Att utdöma fängelse som påföljd utan möjlighet till omprövning till exempel genom tidsbestämning är inte förenligt med principerna för en modern rättsstat. Dock är det viktigt att praxis kring ändring av påföljden från livstid till tidsbestämt straff noga följas av lagstiftaren. Detta görs kontinuerligt och Centerpartiet arbetade i alliansregeringen för att livstid skulle utgöra normalstraffet för mord. Att sätta en definitiv tidsgräns för tid i fängelse är inte rättssäkert eftersom varje fall är individuellt och till exempel i fall av allvarlig sjukdom kan innebära att en person bör få ett kortare tidsbestämt straff. Majoriteten i riksdagen biföll nyligen Centerpartiets och de övriga allianspartiernas förslag om skärpta regler för villkorlig frigivning och beslutade om ett tillkännagivande till regeringen om att denna ska återkomma med ett förslag i frågan.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:

9.20

9.21

Civilfrågor

Könsneutral lagstiftning och intersexualitet – motion 9.22, 9.23

9.22.1 att Centerpartiet ska verka för att det svenska lagstiftningsarbetet ändras så att när en lag ändras så görs hela lagen om så att den inte har mannen som norm

9.22.2 att Centerpartiet ska verka för att hela den svenska lagstiftningen senast 2022 ska ha ändrats så att den inte har mannen som norm.

9.23 Centerpartiet skall verka för att ett tredje kön införs för intersexuella personer, såsom i Tyskland. Barn med intersexuella drag skulle då när de själva kan fatta ett beslut avgöra om de vill fortsätta som intersexuella, eller korrigera sitt kön. Detta skulle minska de psykiska besvären i en medicinskt utsatt grupp

Partistyrelsens yttrande:

Jämställdheten är av central betydelse för Centerpartiet och arbetar kontinuerligt emot att det ena könet framstår som norm. I Sverige finns inga bindande föreskrifter för lagstiftaren om användning av könsneutrala begrepp då ny lagstiftning skrivs, men för oss som ett feministiskt parti är det en självklarhet att lagstiftningen i största möjliga mån ska vara könsneutral och att ny lagstiftning ska utgå från ett jämställt synsätt. Att ny lagstiftning är könsneutral torde ha reell betydelse för jämställdheten och att använda könsneutrala uttryck i juridiska texter torde avspegla de aktuella jämställdhetssträvandena i samhället. Ett helt könsneutralt språk kan uppfattas som kontroversiellt, bland annat genom användningen av orden 'hen'. Centerpartiet vill dock att detta förändras, i synnerhet som det språk vi använder lätt kan påverka vår inställning när det gäller bland annat jämställdhet och alla människors lika rätt och värde. Viktigast är dock hur lagstiftningen tillämpas.

Det finns människor som känner starkt att de varken vill identifiera sig som man eller kvinna. Vi har respekt för detta och tycker att frågan måste tas på stort allvar. Det finns utmaningar och svårigheter kring att införa ett tredje kön, bland annat när det gäller behov av korrekt statistik för att få en överblick över till exempel jämställdhetsfrågor, men vi tycker att det är viktigt att frågan lyfts och vill därför återkomma i frågan.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

9.22

9.23

Marknadsföring och försäljning– motion 9.24 och 9.25

9.24 Att Partistämman tillkännager för medlemmarna som sin mening vad som anförs i motionen att: Centerpartiet skall verka för att ta fram regler att direktmarknadsföring aldrig får ske i andra fall än då konsumenten medger det och vidare att det enbart får ske mellan de parter som direkt har avtal mellan varandra

9.25.1 att Centerpartiet redovisar på vilket sätt man drivit frågan om att avtal per telefon ej gäller utan skriftlig bekräftelse av köparen eller att denne accepterar och betalar fakturan efter beslutet av partistämman 2013

9.25.2 att Centerpartiet aktivt driver frågan om att avtal per telefon ej gäller utan skriftlig bekräftelse av köparen eller att denne accepterar och betalar fakturan

Partistyrelsens yttrande:

Direktreklam är reklam som skickas direkt till mottagaren. Oftast får man den direkt i brevlådan, men direktreklam förekommer även via e-post med mera. Statens personadressregister (SPAR) för det register varifrån olika återförsäljare säljer adressuppgifter till företag. Huvudman för detta register är Skatteverket och adressuppgifterna kommer från folkbokföringsregistret. SPAR kan kontaktas för att lägga in en spärr och man kan också få samma spärr, och samtidigt spärra en del andra register, om man anmäler sig till NIX.

Största delen adresserad direktreklam stoppas av dessa spärrar. Det företag där man är kund har dock rätt att skicka reklam om man inte har tackat nej till att få reklam. För att företaget ska få skicka reklam måste reklamen gälla säljarens egna likartade produkter. Du ska även ges möjlighet att motsätta dig till reklam när din adress samlas in och vid varje följande utskick. Adresskällan skall vara angiven och det ska kunna gå att kontakta de ansvariga och avböja vidare försändelser. För att undvika att få adresserad direktreklam från ett specifikt företag kan man vända sig direkt till företaget. Enligt marknadsföringslagen är det inte tillåtet att skicka e-post, sms/mms eller fax i marknadsföringssyfte utan att konsumenten först samtyckt till det.

Marknadsföring är ett naturligt inslag i en marknadsekonomi. Direktreklam kan verka störande, men innebär samtidigt en möjlighet för företagen att informera konsumenter. Utan en sådan möjlighet skulle de få svårare att nå marknaden med sina produkter, vilket i förlängningen kan leda till minskad konkurrens och högre priser.

Avtal per telefon finns av olika karaktär. Uppsökande telefonförsäljning kan upplevas som oseriös och skapa oro, irritation och leda till onödiga utgifter. Utredningen om telefonförsäljning av finansiella tjänster och produkter som Centerpartiet och Alliansregeringen tillsatte, överlämnade den 18 december 2014 sitt slutbetänkande "Telefonförsäljning av finansiella tjänster och produkter" till den nya regeringen. Denna bereds nu på regeringskansliet. Alliansregeringen tillsatte en utredning i oktober 2013 med uppgift att titta på problem i samband med telefonförsäljning av varor och tjänster. Utredaren fick i uppdrag att överväga och bedöma om konsumentskyddet i samband med telefonförsäljning behöver stärkas och vid behov föreslå åtgärder. En åtgärd som ska övervägas är om det bör införas ett krav på skriftlig bekräftelse vid telefonförsäljning till konsumenter. Intresset av en god balans mellan konsumenters och näringsidkares intressen ska beaktas. Utredaren ska beakta de konsekvenser förslagen kan få för sysselsättningen i telefonförsäljningsbranschen, liksom vilka administrativa och övriga kostnader som förslagen kan komma att medföra för berörda företag. Centerpartiet drev igenom att utredningen också skulle titta på om småföretagare behöver ett särskilt skydd.

Privatpersoner som har ett abonnemang på fast telefoni kan genom anmälan av sitt telefonnummer till Föreningen NIX-telefon göra känt att de inte vill få samtal i försäljnings-, marknadsförings- eller insamlingsyfte. Numera har det även införts en möjlighet för privatpersoner att begära att mobila telefonnummer spärras. Företag kan inte ansluta sig till spårregistret NIX-telefon. Efter en regeländring i februari 2015 jämföras enskilda näringsidkare som inte längre bedriver en aktiv näringsverksamhet med konsumenter och kan därför ansluta sig till spårregistret.

Det är ett problem att vissa företag utnyttjar människor genom telefonförsäljning. En generell lagstiftning kring formkrav är säkert bra på vissa sätt, men riskerar att ställa till svårigheter för småföretagare som kan tänkas behöva göra snabba affärer per telefon

och där ett krav på skriftligt medgivande skulle göra arbetet tungrovt. Kravet på skriftlig bekräftelse går också emot den svenska rättstraditionen om att muntliga avtal ska hållas. Det är viktigt att se utredningen an innan vi sätter ner foten i frågan kring vilka krav som ska ställas på avtal vid telefonförsäljning.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:
Att Centerpartiet driver att muntligt (inspelat) avtal via telefon endast får tecknas när den köpande parten med egna ord tydligt och självständigt formulerat köp och identifiering av sig själv.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
9.25.1

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.24
9.25.2

Kontanthantering – motion 9.26, 9.27, 9.28

9.26.1 att Centerpartiet av Uppsala Kommunkrets bemöter denna utveckling genom att på olika sätt se över möjligheterna till förbättringar för de ovan beskrivna, drabbade grupperna.

9.26.2 att Centerpartiet av Uppsala Kommunkrets också därefter lämnar ärendet vidare till Centerpartiets riksdagsgrupp

9.27 Anhåller att Centern tar upp frågan på riksplanet för att återinföra kontanthanteringen inne på bankkontoren. I första hand genom samtal inom alliansen och med bankerna. Lagstiftning kanske är möjlig, bankerna har ju redan krav på sig att ta ex vidta åtgärder mot befarad penningtvätt.

9.28 Att Staten förhandlar fram ett nytt avtal med Bankerna som innebär att det måste säkerställa kontanthanteringen i hela landet för vara såväl företag som privatpersoners bästa.

Partistyrelsens yttrande:

Motion 9.26 tar upp frågan om svårigheten med kontanthantering för bland annat föreningslivet, barn och äldre. Förutsättningarna för företagande på landsbygden, civilsamhälle och turismen är en central fråga för Centerpartiet. Att ha tillgång till en fungerande grundläggande service på rimligt avstånd är en förutsättning för att man ska kunna och vilja bo och verka på en ort. För såväl privatpersoner som ideella föreningar är det viktigt att ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser oavsett var i landet man befinner sig. Centerpartiet tog på stämman 2013 beslut om att verka för ett fortsatt mottagande av kontanter på banker över hela landet och för att initiera en utredning som belyser det kontantlösa samhället med fokus på att det blir allt svårare att få tag i och betala med kontanter samt riskerna med spårbarheten för den personliga integriteten. Centerpartiet tillsatte 2013, tillsammans med de andra allianspartierna Kontanthanteringsutredningen som lämnade över sitt betänkande till regeringen i september 2014.

Kontanthanteringsutredningen har bland annat berört frågan om bankernas skyldighet att ta emot sedlar och mynt. Utredningens bedömning är att ett heltäckande regelverk för kontanthantering kan uppnås utan att det krävs att banker m.fl. ska vara skyldiga att ta emot kontanter. Utredningen menar också att det i nuläget saknas starka skäl för att

utvidga området för när banker ska vara skyldiga att ta emot kontanter och att avtalsfrihet även fortsättningsvis bör gälla för banker. Vare sig Kontanthanteringsutredningen eller betalkontodirektivet presenterar någon lösning på problemen med att företag och föreningar har svårt att sätta in sina dagskassar eller att privatpersoner förhindras att ta ut och sätta in kontanter hos banker.

Samtidigt som minskad kontanthantering är önskvärt bland annat ur säkerhetssynpunkt finns det många som fortfarande vill betala med kontanter eller som behöver använda kontanter i samband med till exempel bullförsäljning, lotterier etc. Föreningskassörer och småföretagare kan känna en oro av att tvingas förvara kontanter i hemmet. Det är beklagligt att personer kommer i kläm till följd av minskad kontanthantering. Centerpartiet har noga följt och fortsätter att följa utvecklingen kring bankernas kontanthantering och mer generellt möjligheten att stärka konsumenternas ställning på finansmarknaderna. Centerpartiet kommer i den fortsatta beslutsprocessen kring kontanthantering att värna tidigare fattade beslut, bland annat kring att verka för ett fortsatt mottagande av kontanter på banker över hela landet.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:

9.26.

9.27

9.28

Möjligheten till fler vårdnadshavare – motion 9.29

9.29.1 Lagstiftningen ändras så att det blir möjligt för barn att ha fler än två vårdnadshavare

9.29.2 Barnets vårdnadshavare ska meddelas redan under graviditeten

9.29.3 att motionen sänds vidare till Centerpartiets partistämma

Partistyrelsens yttrande:

Många barn växer upp med flera s.k. sociala föräldrar. Det kan till exempel röra sig om barn vars biologiska föräldrar lever i samkönade relationer eller barn vars biologiska föräldrar separerat och där föräldrarna inlett nya relationer. De band som kan finnas mellan ett barn och en social förälder kan vara lika starka som banden till en biologisk förälder. Det är därför angeläget att alla barn har ett juridiskt skydd oavsett i vilken typ av familjebildning barnet växer upp.

Familjebildningen i Sverige är inte densamma som den traditionellt har varit. Det är dags att bejaka barns möjligheter att ha en fortsatt kontakt med vuxna som är eller har varit en viktig del av deras liv. Det finns dock en risk att fler vårdnadshavare än två skulle kunna skapa svårigheter till exempel när fler än två personer ska vara överens om att välja skola, bestämma om barnet ska få hjälp av en psykolog eller var barnet ska bo. Det är önskvärt att ett barn har rätt att träffa de vuxna som är en viktig del av dess liv samtidigt som man undviker situationer då beslut för barnets bästa inte kan tas för att alla vårdnadshavare inte är överens. För Centerpartiet är barnperspektivet grundläggande. Vi behöver en översyn av möjligheten för barn att behålla kontakten med en varaktig social förälder.

När det gäller frågan om att barnets båda vårdnadshavare ska kunna fastställas redan under graviditeten ställer vi oss positiva till detta. Det behövs ett förenklat fastställande av faderskap också för ogifta par. Dagens system med prövning av faderskapet efter födseln kan skapa stora problem om någon av föräldrarna skulle avlida innan faderskapet är fastställt. Om modern skulle dö under förlossningen blir barnet registrerat

som föräldralöst i folkbokföringen. Fastställande av faderskap bör därför bli enklare. Vi vill också att samkönade kvinnliga par som fått hjälp med insemination på svenskt sjukhus ska kunna få föräldraskapet fastställt redan under graviditeten. Barn har enligt FNs barnkonvention rätt att känna till sitt biologiska ursprung. Enligt svensk lag garanteras detta vid insemination på ett svenskt sjukhus. Om graviditeten har tillkommit på annat sätt så kan denna rätt inte garanteras.

Partistämman beslutade att Centerpartiet verkar för:
att faderskap ska kunna fastställas redan under graviditeten
att ett samkönat kvinnligt par som fått hjälp med inseminering på svenskt sjukhus ska kunna få föräldraskapet fastställt under graviditeten
att en översyn görs av möjligheten för barn att behålla kontakten med en varaktig social förälder
Att en presumtion för faderskap, liknande den som gäller för barn som föds inom äktenskap enligt 1 kap. 1§ FB, införs för barn som föds inom samboförhållande.

Partistämman beslutade att anse följande motioner besvarade:
9.29.2

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.29.1

Reformerat laglottssystem – motion 9.30

9.30 att Centerpartiet verkar för att avskaffa laglottssystemet som stadgas i Ärvdabalkens sjunde kapitel för de fall när barnet inte längre är i något försörjningsbehov

Partistyrerelsens yttrande:

Två värden ska vägas mot varandra när det gäller laglotten. Dels att försvara den enskildes rätt till egendom och dels att försvara dem som inte kan försvara sig själva. Laglotten utgör ett skydd för rätten att testamentera bort sina tillgångar samtidigt som den utgör ett skydd för bröstarvingarna, som i och med laglotten har rätt att dela på hälften av förälderns arv. Idag är det mycket vanligt att personer har särkullbarn, enkelt uttryckt barn som är resultatet av ett tidigare förhållande. Laglottens borttagande skulle riskera att drabba denna grupp i de fall då föräldern vill utesluta dessa ur testamentet till fördel för en ny partner och deras gemensamma barn. Det skulle innebära att särkullbarnens ställning skulle försvagas betydligt.

En förälders rätt att göra sitt barn, minderårigt eller vuxet, arvlöst skulle innebära att många kände sig tvungna att rätta sig efter förälderns önskemål, kanske när det gäller partner, utbildning, jobb eller bostadsort. Jämvikten i förhållandet skulle rubbas om laglotten togs bort.

Partistämman beslutade att avslå följande motioner:
9.30